

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาผลการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

สภาพปัจจุบันกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม พบว่า สภาพปัจจุบันกระบวนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.02$)

ปัญหากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม พบว่า ปัญหากระบวนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$)

2. ผลการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการนิเทศ 4 ขั้น ดังนี้ คือ 1) การวางแผนการนิเทศภายใน 2) การดำเนินการนิเทศภายใน 3) การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน และ 4) การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายใน โดยใช้กิจกรรม 1) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร 2) การนิเทศติดตามสร้างขวัญกำลังใจ พบว่า 1) ครูมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น 2) ครูผู้สอนมีการเตรียมใบงาน ใบกิจกรรมและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง และมีการลำดับการใช้สื่ออุปกรณ์ตามที่ได้รับคำแนะนำ รวมทั้งมีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอนมากขึ้น และนักเรียนตั้งใจทำกิจกรรม และมีความสุขกับการทำกิจกรรม 3) ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ มีเทคนิควิธีการสอน มีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ รวมทั้งมีการปกครองในชั้นเรียนที่ดีควบคุมนักเรียนให้สนใจบทเรียนได้มีมากขึ้น

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระบบการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม พบว่า ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่า สภาพปัจจุบันกระบวนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศภายในโรงเรียน ไม่ได้ดำเนินการกิจกรรมทุกวัน ทำให้ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน และบุคลากรมีภาระที่รับผิดชอบงานมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชาว์ ชั่งกริส (2548 : 119 - 131) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการในภาพรวม มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความเห็นว่า ปัญหา

กระบวนการนิเทศภายใน ด้านการดำเนินการนิเทศภายใน ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน และด้านการสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายใน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการวางแผนการนิเทศภายใน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศ แต่ขาดความชัดเจนในขั้นตอนการดำเนินการนิเทศ อีกทั้งครูทุกคนมีภาระงานสอนมาก บางครั้งผู้นิเทศติดภาระกิจ ไม่สามารถนิเทศการสอนได้ตามแผนที่วางไว้ ขาดผู้รับผิดชอบในการสรุปผลการนิเทศในภาพรวมของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์พิทย มิ่งขวัญ (2546 : 85-86) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการนิเทศภายใน โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจสามารถนิเทศกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ก่อนดำเนินการพัฒนา ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศภายใน ทำให้โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการด้านการนิเทศภายในได้อย่างมีระบบ โดยโรงเรียนไม่มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ขาดการวางแผน ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่แน่นอน ขาดการบันทึกผลการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ ไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าข้อเสนอแนะ คือ 1) ครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผนและการนิเทศการศึกษา 2) ผู้นิเทศควรมาอย่างพร้อมเพียงกัน ตรงเวลา ในการนิเทศการสอนในห้องเรียน เพื่อไม่ให้นักเรียนสนใจผู้นิเทศแทนการสนใจบทเรียนที่กำลังเรียน 3) ควรเน้นให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น ในรูปคณะกรรมการ 4) ควรสรุปผลการนิเทศภายในทุกครั้งที่ได้ดำเนินการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สีนโท ปินะภา (2552 : 99-100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการนิเทศภายใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ควรให้ผู้รับผิดชอบตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการนิเทศภายใน สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ และให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม ดำเนินงานนิเทศภายใน และ สมคิด หารินไสล (2550 : 102-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการนิเทศภายใน ได้แก่ การนำผลการประเมินจากการนิเทศภายใน ไปใช้ประโยชน์และให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศ

2. ผลการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนิน

ตามกระบวนการนิเทศ 4 ขั้น ดังนี้ คือ 1) การวางแผนการนิเทศภายใน 2) การดำเนินการนิเทศภายใน 3) การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน และ 4) การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายใน โดยใช้กิจกรรม 1) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร 2) การนิเทศติดตามสร้างขวัญกำลังใจ พบว่า 1) ครูมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น 2) ครูผู้สอนมีการเตรียมใบงาน ใบกิจกรรมและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมอย่างพร้อมเพียง และมีการลำดับการใช้สื่ออุปกรณ์ตามที่ได้รับคำแนะนำ รวมทั้งมีการนำสื่อเทคโนโลยีมาประกอบประกอบการเรียนการสอนมากขึ้น และนักเรียนตั้งใจทำกิจกรรม และมีความสุขกับการทำกิจกรรม 3) ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ มีเทคนิควิธีการสอน มีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ รวมทั้งมีการปกครองในชั้นเรียนที่ค้ำคือนักเรียนให้สนใจบทเรียน ได้มีมากขึ้น ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า คณะครู ผู้บริหาร มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง เคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ทำให้การนิเทศภายในเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีการร่วมมือจากทุกฝ่าย ส่งผลต่อเนื่องให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้
  - 1.1 ควรมีการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าของการนิเทศภายใน เพื่อให้การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างถูกต้อง
  - 1.2 โรงเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรวางแผน วิธีการดำเนินการนิเทศล่วงหน้าให้ชัดเจนและเป็นระบบ
  - 1.3 ควรสร้างขวัญและกำลังใจครูในการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในเกี่ยวกับ เพื่อเจาะลึกลงในรายละเอียดของอุปสรรคและปัญหาของโรงเรียนในการดำเนินการนิเทศภายใน
  - 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูปฏิบัติการสอน ที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน